

διατασσομένων ὑπὸ τῆς διαθήκης του ταύτης. Ἄν δέ τις τῶν συγγενῶν ἤθελε καθ' οἶον-
δήποτε τρόπον ἐναντιωθῇ εἰς τὴν παροῦσαν δικαίαν του κρίσιν ἢ ἤθελε προσπαθῇ
ν' ἀνατρέψῃ τὴν διαθήκην, οἱ δὲ ἄλλοι συγγενεῖς δὲν κατέβαλλον τὰς ἀναγκαίας προσπα-
θείας ὅπως ἀποκρούσουν αὐτοὺς καὶ ἤθελον ἐπιδείξει ἀδιαφορίαν, διατάσσει ὅπως μὴ
δοθῇ εἰς αὐτοὺς τίποτε, διαμοιρασθῇ δὲ ἡ εἰς αὐτοὺς καταλειπομένη περιουσία του εἰς
τοὺς πτωχοὺς ἢ ὅπου ἄλλοῦ παραστῇ ἀνάγκη κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἐκτελεστῶν.

Περὶ τοῦ ἄρχοντος Πέτρου Καμαράση διέλαβον ἐν 96. Αὐτόθι δὲ ἐπραγματεύθην
περὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας Κωνσταντίνου Βάου καὶ ἐν 97 περὶ τῆς ἀνεψιᾶς καὶ ἐξ
υἱοθεσίας θυγατρὸς τοῦ ζεύγους Καμαράση Μαρίας θυγατρὸς Ἰωάννου Πάου. Ὁ Πέ-
τρος Καμαράσης ἀπεβίωσεν αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ὡς κατα-
φαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐράνων ὑπὲρ τῆς σχολῆς Σίφνου, τοῦ δημοσιευομένου ὑπὸ
τοῦ Κ. ΓΚΙΩΝ, *Ἱστορία τῆς νήσου Σίφνου*, Σῦρος 1876, σελ. κ', καὶ ἀναφερομένου εἰς
τὸ ἔτος 1813, ἐν ᾧ ἀναγράφεται ὡς εἰσενεχθὲν τὸ ποσὸν τῶν 500 γροσίων τὸ κατα-
λειφθὲν διὰ τῆς διαθήκης του. Ἐν 101 ἐπραγματεύθην περὶ ὅλων τῶν σχετιζομένων με-
τὸν τύπον, τὴν διασκευὴν καὶ τοὺς ἐν ταῖς διαθήκαις ἀπαντωμένους ὅρους καὶ περὶ
τῶν διατάξεων. Ἐπίσης ἐν τῷ τελευταίῳ διέλαβον καὶ περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς Σίφνου.
Τούτων δοθέντων, τὸ μόνον ὅπερ ἀπομένει νὰ ἐξαρθῇ εἶναι ὅτι ὡς πρὸς τὸ περιεχό-
μενον αὐτῆς ἡ παρῶσα διαθήκη εἶναι κατ' ἐσχὴν ἀντιπροσωπευτικὴ τῆς ἐλληνικῆς
διαθήκης, ἥτις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ρωμαϊκὴν, δὲν ἐξαρτᾷ τὴν ἰσχύν της ἐκ τῆς ἐν-
στάσεως κληρονόμου, τοιούτου θεωρουμένου παντὸς λαμβάνοντός τι διὰ διαθήκης τοῦ
κληρονομουμένου.

- 1 † κοινὸν τοῖς πᾶσι καὶ μάλα γε ἀπαραίτητον χρέος ὑπάρχει ὁ θάνατος τοῦτο τὸ
ποτήριον γίνεαι καὶ ὁ εὐγενέστα-
- 2 τος ἄρχων καμαράσης κύριος πέτρος σῶας ἔχων τὰς φρένας καὶ τὴν γνώμην
ἀβίαστον προσεκαλέσατο
- 3 ἐμὲ τὸν κάτωθεν ὑπογεγραμμένον πρόην λαμπάκου ἀρσένιον καὶ πνευματικὸν
αὐτοῦ πατέρα διὰ νὰ
- 4 τοῦ κάμῃ τὴν παροῦσαν αὐτοῦ οἰκειοθελῇ καὶ ἀβίαστον αὐτοῦ διαθήκην καὶ
δή, πρῶτον ἐπικαλεῖται τὴν
- 5 ἄκραν εὐσπλαγχνίαν τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ καὶ πλάστου, ὅπως οἰκονομήσας τὴν
ἑαυτοῦ σωτηρίαν ἐν μετανοίᾳ
- 6 αὐτὸν παραλάβει, δευτέρως δὲ ἐξαιτήσας τὰς ὁλοφύχους συγχωρήσεις παρὰ τε
ιερέων καὶ λαϊκῶν καὶ πάντων
- 7 τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν, ἂν τινα ἐν λόγῳ, ἢ πράξει, ἢ γνώσει, ἢ ἐν ἀγνοίᾳ
παραπύκρηνεν (εὐό-

- 8 λιστον καὶ γὰρ τὸ ἀνθρώπινον ἐν τοῖς παραπτώμασι) ἀποδίδοντας καὶ ἡ εὐγε-
νεΐα του πᾶσιν αὐτοῖς τὰς ἐγκαρδίους
- 9 κατ' ὀφειλὴν συγχωρήσεις, ἐπομένως δὲ διορίζει ἐθελουσίᾳ ἀπαραιτιάστῳ, καὶ
ἀμεταθέτῳ τῇ γνώμῃ τὰ
- 10 κάτωθεν γεγραμμένα, ὅπου ὁ πλουσιόδωρος κύριος τοῦ ἐχάρισεν. τὰ ὅποια ὁ-
μολογεῖ ἔμπροσθέν μου εἰς
- 11 βάρος τῆς συνειδήσεώς του, ὅτι τοῦ εὐρίσκονται ἕως ἐβδομήκοντα πονγγία ἦτοι
γρόσια χιλιάδες τριάντα
- 12 πέντε, ἀπὸ δεκαπέντα πονγγία ὅπου ἦτον ὅλη του ἡ κατάστασις ὅταν ἦλθεν ἐδῶ
εἰς τὴν πατρίδα καὶ
- 13 ὑπανδρεύθηκεν, ἀπὸ αὐτὰ λοιπὸν τὰ ἄσπρα θέλει πρῶτον καὶ διατάττει νὰ μοι-
ρασθῶν διὰ τὴν
- 14 ἁμαρτωλήν του ψυχὴν ὡς δέκα χιλιάδες τὰ γρόσια ὡς κάτωθεν διορίζει πρῶ-
τον καὶ κατ' ἀρχὰς τῷ πανευσεβάστῳ
- 15 δεσπότῃ του ἀγίου σίφνου κυρίῳ καλλιπικῷ διὰ παρησΐας γρόσια ἑκατόν, καὶ
ἕτερα τετρακόσια διὰ νὰ
- 16 τοῦ κάμνῃ ἓνα ἱερὸν σαρανταλείτουργον. εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας τῆς σίφνου ἀπὸ
δώδεκα γρόσια εἰς τὴν κάθε
- 17 ἐνορίαν διὰ νὰ κάμνῃ ὁ κάθε ἱερεὺς ἀπὸ ἓνα σαρανταλείτουργον. εἰς τὴν κυρίαν
ἐλεούσαν
- 18 ὅπου ἔχει νὰ ἐνταφιαστῇ γρόσια πενήντα, εἰς τὰ τέσσαρα μοναστήρια τῆς σίφνου
ἀνὰ πενήκοντα
- 19 γρόσια διὰ τὸ κάθε μοναστήρι, εἰς τὸν ἅγιον ἀρτέμιον γρόσια εἰκοσιπέντε. εἰς
τὸ σχολεῖον γρό(σια) πεντακόσια
- 20 τριῶν χρόνων ζητιαῖς τοῦ ἀρχιερέως ὅπου λαμβάνουν ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς σίφνου
νὰ τοῦ δίδονται κατ' ἔτος ἀπὸ
- 21 αὐτὰς τὰς δέκα χιλιάδας διὰ νὰ τοῦ συγχωρῇ ὅλα του. ὁμοίως δὲ νὰ τοῦ δί-
δονται εἰς τριῶν χρόνων φιλότιμον
- 22 τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἱερέων διὰ νὰ κάμνῃ ὁ κάθε ἱερεὺς εἰς τὴν ἐνορίαν του ἀπὸ
μίαν λειτουργία τὸν χρόνον
- 23 νὰ δίδονται τῇ δουλεύτρᾳ του χρουσίνα γρόσια χίλια πεντακόσια. τῷ δὲ δούλῳ
του βασίλῃ γρόσια διακόσια.
- 24 εἰς τὸ μοναστήρι τῆς σέρφου γρόσια ἑκατόν. τοῦ παπᾶ μανώλῃ κριεζῇ εἰς ὕδρα
γρόσια διακόσια εἰς
- 25 τὸν πανάγιον τάφον γρόσια διακόσια πενήκοντα. εἰς τὸ σινᾶ ὄρος γρόσια ἑκα-
τόν. εἰς τὰ εἴκοσι μονα-

- 26 στήρια τοῦ ἁγίου ὄρους ἀνά πεντήκοντα γρόσια εἰς τὸ κάθε ἓνα διὰ τὰ τοῦ κά-
μνη ἀπὸ μίαν ἀγρυπνία τὸ κάθε
- 27 μοναστήρι. εἰς τὸν γυναικάδελφόν του ἀποστολάκην χάριν ἐλέους γρόσια τρια-
κόσια, ἥτοι τριακόσια
- 28 καὶ τοῦ οἱουμπὲ τοῦ υἱοῦ του καὶ ἓνα ἀντερί. τὸ δὲ περίσσευμα τὰ διαμερά-
ζεται πλουσιοπαρόχως εἰς τὴν
- 29 θανήν του καὶ εἰς ὅλα του τὰ μνημόσυνα ἕως εἰς τὸν χρόνον εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ
εἰς πτωχοὺς καὶ εἰς ὅποιον ἄλλο μέρος
- 30 χρειάζομενον ἤθελα στοχασθοῦν οἱ διωρισμένοι παρακαλεστικοὶ ἐπίτροποι. ἀφί-
νει καὶ τῇ εὐγενεσιότητι του ἀρ-
31 χοντίσση κυρία μαρία χρεωστικῶς ἄλλα δέκα χιλιάδες γρόσια τὰ κάμνη ὡς
θέλει καὶ βούλεται διὰ
- 32 τὴν καλὴν καὶ ἡσυχὸν ζωὴν ὅπου συνέζησεν μετὰ τῆς εὐγενείας της, καὶ διὰ
τὴν νουνεχὴ καὶ καλὴν τῆς οἰκονομίαν
- 2α σελὶς 33 ἀφίνει καὶ τῇ μικρῇ μαρίᾳ τῇ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς του ἀνεπιᾶ διὰ τὰς ὑποχρεώσεις
ἐκείνῃ ἐγνώρισεν ἀπὸ τὸν πατέρα της καὶ
- 34 μὲ τὸ τὰ ἔλαβαν αὐτὴν ὁμογνωμῶν μὲ τὴν ἀρχόντισσάν της ἐκ τῆς Ἱερᾶς κο-
λυμβήθρας καὶ τὴν ἀνάδοξον καὶ τὴν τομι-
35 ζουν καὶ τὴν τρατάρουν καὶ οἱ δύο ἕως πνήσιον τέκνον τοὺς γρόσια χιλιάδες
πέντε καὶ ὅσον μαλαγματικὸν ἔκαμεν
- 36 καὶ ἐφόρεσεν ἡ ἀρχόντισσά της τὰ εἶναι καὶ αὐτὸ τῆς μικρῆς μαρίας καὶ ὅλον
τοῦ τὸ ἀσημικὸ καὶ μπακιρικὸ καὶ ὅσα
- 37 ἄλλα εἶδη τοῦ ὀσπητιοῦ γαρνημένα φορέματα ρουχικὰ ὅπου ἔκαμεν ὅλα αὐτὰ
μὲ τὴν εὐχήν της τὰ εἶναι τῆς
- 38 πνευματικῆς αὐτῶν θυγατρὸς μαρίας χωρὶς τὰ τῆς ληφθῆ οὐδὲ τὸ παραμι-
κρόν. καὶ τὰ κάμνη κατ' ἔτος μέχρι
- 39 τελευταίας ἀναπνοῆς της μίαν ἀρτοκλασίαν μὲ κόλμβον εἰς τὰ χρόνια του καὶ
κάθε μῆνα μία λειτουργία. ἀφίνει καὶ
- 40 εἰς τοὺς συγγενεῖς της εἰς ἀστρουπουλιά εἰς μὲν τὰ τέκνα τῶν γνησίων ἀπὸ πα-
τρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφάδων της γρόσια ἑπτὰ
- 41 χιλιάδες καὶ πεντακόσια τὰ μοιράζουν ἐξίσου ὅλα της τὰ ἀνέψια, εἰς δὲ ταῖς
ἄλλαις μόνον ἀπὸ πατρὸς
- 42 ἀδελφαῖς ἀφίνει δύο χιλιάδες πεντακόσια γρόσια τὰ μοιράζουν ὅλαις ἐξίσου
ἢ αὐταῖς ἢ τὰ τέκνα της.
- 43 ἀφίνει τῷ βαπτιστικῷ της πειράκη υἱῷ τοῦ γυναικαδέλφου της σιὸν γιαννά-
κη πάου τὸ ἐλαιόφυτον τὴν ἀγορὰν

- 44 ὁποῦ ἔχουν μαζί με τὸν πατέρα του εἰς τοῦ καλόγερου διὰ νὰ ἀνάπτη τὴν
κανδήλαν του, τὸ ἐργαστηράκι εἰς τὰ
45 ξόπυργα, καὶ ὅλα τὰ ῥοῦχα τῆς φορεσιᾶς του ὅλα αὐτὰ τοῦ τὰ ἀφίνει μετὰ τὴν
εὐχὴν του καὶ νὰ τοῦ κάμνη κατ'
46 ἔτος ταῖς λειτουργίαις διὰ τὴν ἁμαρτωλὴν του ψυχὴν. παρακαλεῖ δὲ θερμῶς
τὸν πανιερώτατον ἅγιον σίφνου
47 κύριον κὺρ καλλίνικον, τὸν εὐγενέστατον σιὸρ κωνσταντάκη πέτρου μάτζα, τὸν
ἀνεψιὸν του σιὸρ κωνσταντάκη
48 Ἰωάννου πάου εἰς τὸ νὰ προστατεύουν καὶ νὰ ἐπιτροπεύουν τὴν παροῦσάν του
διαθήκην καὶ ἀμετάτρεπτον γνώμην του. καὶ
49 ἂν τις τῶν συγγενῶν του ἤθελε φανῇ κακότηροπος καὶ ἀχάριστος ζητώντας νὰ
σκανδαλίση καὶ νὰ ἀνατρέψῃ αὐτήν
50 καὶ οἱ λοιποὶ συγκληρονόμοι δὲν ἤθελαν σηκωθῇ κατ' αὐτοῦ τοῦ χαιρεκάκου
νὰ τὸν καθ' ὑποβάλουν διὰ νὰ μένη
51 ὁ καθεὶς εὐχάριστος εἰς τὴν παροῦσαν δικαίαν διαταγὴν του, ἀλλὰ ἤθελον φανῇ
ἀδιάφοροι καὶ βιωπηλοί, ὥς κα-
52 κότηροποι νὰ μὴ δίδεται παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τὸν εἰς κανέναν του συγγενῇ
οὐδὲ ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ νὰ διαμοιράζονται
53 εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ὅπου οἱ ἐπιτροπαὶ τοῦ κρίνουν εὐλογον αὐτοὶ δὲ ὡς ἀχά-
ριστοι τῆς ἀγαθῆς του προαιρέσεως
54 ἃς εἶναι ἔνοχοι τῆς αἰωνίας κολάσεως, ὥσάν ὅπου αὐτὰ δὲν εἶναι οὔτε πατρικά,
οὔτε μητρικά, ἀλλὰ κόπος
55 καὶ ἀπόκτημα ἐδικόν του. ταῦτα πάντα οἰκειοθελῶς καὶ ἀβιάστῳ γνώμῃ θέλει
καὶ διατάττει
56 ὑποβεβαιῶν καὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ὑπογραφῇ διὰ νὰ ἔχη ἰσχὺν καὶ κῦρος ἐν παντὶ
καιρῷ καὶ τόπῳ. σίφνος [†] αὐγ^ω
[†] [†]
μαῖου ιε^ν

2^α X. 57 πέτρος καμαράσης βεβαιοῖ

- 1^η X. 58 † ὁ πρόην λαμπάκου ἀρσένιος παρακληθεὶς παρὰ τοῦ ἄρχοντος καμαράση
59 κυρίου πέτρου ἔγραψα τὴν παροῦσάν του διαθήκην κατὰ τὴν ἀπὸ
60 στόματος αὐτοῦ καὶ οἰκειοθελοῦς ἀπόφασίν του καὶ μαρτυρῶ ὅτι στέργει
61 βεβαιοῖ καὶ κεκυρώνει πάντα τὰ ἐνταῦθα γραφόμενα ἐν παντὶ καιρῷ.